

שכבר סחט אותו גם בכחירות הקודמות. אחרי שובץ המר, אך חברו, בן-מאיר, נדחק עד למקום השביעי, הספקריאלי. המקומות הרביעי, החמישי והשישי הובטחו לנציגים מיורחים, המקום השמיני הבלתי-ריאלי, ניתן לאברהם מלמד, איש סיעת למיפנה, ורק אחרי שובץ פורת, שגילה בתוך זמן קצר שבניין הקסטל הוא מאורז-נחשים אמיתי.

בדיחת הקסטל

כל לא היו מרוצים מתוכנית שפירא. הקיבוץ הדתי ואירגון האשה הדתית דרשני-מקום. בן-מאיר ראה בהצעה הרחה, פורת ודרוקמן לא ראו מהתוכנית נחת, כל אחד מסיבותיו שלו. עשרה מיורחים השתוקקו להיות מוצבים בשלושה המקומות הריאליים. כולם גם יחד לא האמינו שיוסף בורג יגשים את הצעת שפירא ויפרוש מהכנסת מייד אחרי הבחירות. בורג עצמו היתמם ושאל: איך אפשר להציג רשימה שתורכב רק מפנים חדשות וגם לזכות כאמון הציבור?

בינתיים נקפו הימים. תוכנית שפירא מתה ונקברה עוד לפני שנולדה. כל מיני רעיונות אחרים

בן-מאיר מניח שינאת-חינם

הופרחו כאוויר. עור וצני פלירט עם המר ועם בן-מאיר. שני הצעירים גם בדקו את כוונותיהם בתמ"ו ודרוקמן ופורת ניסו להקים גוש דתי-לאומי ראדיקלי; אנשי למיפנה שקלו לפלג את המפ"ל, רק כדי לפגוע בצעירים, ואלה מצידם חשבו דווקא שאם המיפלה תתמודד בשני ראשים, שיתאחדו אחרי הבחירות, ייטב לכולם.

כך עבר לו הזמן והגיע השבוע האחרון, המכריע, כששום דבר טרם הוחלט ונחתם. הרב שפירא ממשיך לתווך, אך כל מאמציו עדיין לשווא. דרוקמן ופורת כבר הקימו מדרך עם פא" (פועלי-אגודת-ישראל). הניצנים התחברו עם היונים לגוש מורד ביותר. פורת שובץ במקום הרביעי בתנועה, שתיקרא "מורשה". (בכלל, באחרונה הוזכרו כליכך הרבה שמות כתחליף למפ"ל, שעניין זה כבר הפך לבדיחה בקסטל, פורת, למשל, רשע המפ"ל-תיקרא "אר-רות").

ר לוא נקלע למיפגש פעילים של אגודת-ישראל — לא היה מבין מה קורה שם. כל אחד מגרף את חברו, בחרפות נוראיות. כליאחד מרבר מאחורי גבו של השני, בכל יום מצהיר כל אחד הצהרות המנוגדות לחלוטין לדברים שבהם נשבע יום לפני כן. אצלם, אדם לאדם הוא לא רק זאב — אלא גם נחש, אריה, סרטן ושאר חיות אסורות במאכל, תיאר השבוע מומחה לענייני אגודת-ישראל את המצב במיפלה.

הסכם משפיל

בי שאינו דובר יידיש, יתקשה להבין על מה הם מרברים. אך עתה ברורים שני דברים. האחד: אין עדיין הסכמה בין כל מרכיבי אגודת-ישראל על הרבה רשימה שתוגש, כיום החמישי בלילה, לוועדת הבחירות המרכזית. שנית, אין כל ודאות שהרשימה שתוגש לא תשונה תוך כדי

מצביעי אגודת-ישראל יש יהודים מיורחים בצפי. כצפוי, הסכם הרוטציה שהוטרד ככפסת של בנק דיסקונט בירושלים, לא מומש. כל אחד מהארבעה סירב לממש את ההסכם, שנחתם כרת וכדין. ההמשך היה בלתי-נמנע. בבחירות המוניציפליות האחרונות לא שובץ מיורחי במקום ריאלי ברשימת אגודת-ישראל בבחירות לעיריית-ירושלים. הספרדים התפלגו והקימו את ש"ס. מאחוריהם עמד היוזם המתכנן והמבצע, עובדיה יוסף, לשעבר הרב הספרדי הראשי, הראשון לציון. למורת רוחו של פורוש הננעם והמאיים, הם זכו בשלושה מנדטים בבחירות לעירייה. אם לא די בזאת, נפלו על האגודה צרות מכיוון אחר. גם כאשר הם לא היו בקואליציה, זכו ח"כי האגודה והישרי כות שהיו קשורות בהם נמענים איריים מאוצרה-המדינה. התשלומים לבחורי-ההישיבה ולמוסדות האנטי-ציוניים כבר הפכו לשם דבר. כוח-הסחיטה של אגודת-ישראל

האגודה:

שטיחים מעופפים

מנסה לחסל את הרב ש"ך. הליטאים ראו בזאת ניסיון של החסידים לחסלם. אבל החלטות המועצה אינן חוקי מדינה. הפה שאסר הוא הפה שהתיר, אומרים באגודה על ההחלטה הנקשה.

מקום לספרדים

ריכוזי החרדים רבתה המהומה. שליחים באו ויצאו. הוצע שספרדי יוצב אחרי שפירא או לפניו, שתהיה רוטציה של כל ארבעת הכתרים בכנסת העשירית, שיפרשו כאמצע כהונת הכנסת ה-11. לורינג הודיע על פרישתו, אחר-כך חזר בו. פורוש הסתכסך עם חצרו שלו. בקיצור, הילולה רבתה.

הספרדים הגבירו את המהומה, הם החליטו להתמודד בשתי רשימות עצמאיות — ש"ס וח"י — כנראה שיתאחדו. לא מן הנמנע, שער מוצאי יום-החמישי יתנו לספרדים מקום ריאלי ברשימת אגודת-ישראל. אין ספק, שרק בשניה האחרונה שבה מתירה ועדת-הבחירות המרכזית להגיש את הרשימות — בחצות שבין יום החמישי והשישי — יוחלט סופית באגודה מהו הרב הרשימה.

ניחוש של המשקפים המנוסים קובע, שמה שהיה הוא שיהיה. אחרים מהמרים שעל עניין של מה בכך עוד יהיה ברגע האחרון פילוג שלא תוכנן כלל.

הרשימה החדשה. שפירא אומנם היה מאוד אופטימי ביום שבו הצביעה הכנסת על הקדמת הבחירות. הוא הסביר, שבחורי האגודה הם ציבור מצביעים קבוע ויציב, ואגודת-ישראל, על-פי הישגיה בשתי הקאנדציות האחרונות, גם תגביר את כוחה ותזכה ביצוג של חמישה מנדטים.

יתכן שהוא צודק, אך השאלה שנותרה פתוחה היתה מי יכלל ברשימה זו. כאן נכנסה לתמונה הפיקציה ששמה "מועצת גדולי התורה". אגודת-ישראל היא תנועה עולמית. השלוחה הישראלית שלה אינה החזקה ביותר, בניגוד למה שנהוג לחשוב. גרוליה-התורה הם קבוצה בלתי-קבועה של מכובדי הגוש החרדי, שנבנתה על-ידי הפוליטיקאים של האגודה, אשר העדיפו תמיד כי את ההחלטות הקשות יקבלו הרבנים והארמונים, ולא הנציגים בכנסת.

מיספרם של הגדולים איננו ברור, וזהותם אינה קבועה. הרב ש"ך, שהתפטר מחברותו במועצה, מתערב מפעם לפעם בהחלטותיה, כשהדבר נוח לו.

לפני יותר מחודש קיבלה המועצה החלטה שפירושה עריפת ראשי שלר שת ח"כי האגודה. ראשו של שפירא נשאר, כמוכן, במקומו. אותם שכינתו בכנסות רבות, ושגם עומדים בראש ישיבות שהם עצמם מעבירים להם כספים — יהיו מחוץ לכנסת. הרמו היה ברור: הארמוני מגור

גדל פי כמה מאז נכנסה אגודת-ישראל כשותפה קואליציונית בכייה במ"מ שלת הליכוד. לורינג, כיושב-ראש ועדת-הכספים, ושפירא, שהפך למע"ה לבוס של הקואליציה, חיזקו מאוד את מעמדה הפיננסי של האגודה, ישיבותיה ומוסדותיה.

רק בשבוע שעבר העביר משרד-האוצר לישיבות סכום נוסף, בן עשרות מיליוני שקלים. כפי שהוא עושה מדי פעם בפעם.

הפיקציה של "גדולי התורה"

אבל לא כל חובשי ספסלי הלימודים התורניים וכו ליחס כה מלכב מאנשי אגודת-ישראל. חסידי חב"ד ביקשו את חלקם האמיתי בעוצת החורמות לישיבות. האגודה סירבה. החסידים, בצעד שלא היה לו תקדים, פנו לבית-מישפט אזרחי, לא רבני. הם פנו לבית-הדין הפשט-העליון.

צעדם הפך לשיחת היום בקרב הקהילה החרדית. כרוזת נאצה, איומים, חילופי-השמצות ואפילו אלימות לא ממש הפכו לעניין של יום-יום. בבני ברק ובשכונות החרדיות בירושלים, ואז נפלה על ראשי האגודה החלטת הכנסת על הקדמת הבחירות. היה להם טוב תחת שילטון הליכוד, והמערך לא הכטיח להם יותר ממה שקיבלו ממנחם בגין הנריב, ואחר-כך מירוש, יצחק שמיר.

בלתי-יברירה, הם ניגשו להרכבת

ההגשה, אז יבטלו, למעשה, כל ההסכמים שעליהם נאבקו רבים וזמן רב כליכך.

מה קורה באגודת-ישראל? לכל-אחד מארבעת הח"כים הנוכחיים של המיפלה יש מוקד-כוח משל עצמו. תעשיין השטיחים אברהם שפירא הוא נציגו של הארמוני-החסידים מגור, שהצניח אותו לפוליטיקה.

השני הוא שלמה לורינג, נציג הישיבות הליטאיות והספרדיות, הפועל לות תחת הנהגתו הבלתי-מעוררת של הארמוני-מנחם ש"ך, ראש ישיבת פוניבז' בכני-ברק.

השלישי הוא מנחם פורוש הוותיק, לא גדול בתורה ולא עתיר-כספים כפי שנהוג לחשוב. הוא מייצג את הזרם הירושלמי החרדי הגדול. הרביעי, הינוקא, הוא שמואל הלפרט הצעיר, נציג חסידי ויז'ניץ. החמישי ברשימה, שלא זכה במושב בכנסת, הוא יוסף מלמד, סגן ראש המועצה המקומית ראשי-העין, תימני, נציג עדות המזרח.

ערב הבחירות לכנסת העשירית נחתם מיסמך בין האשכנזים של אגודת-ישראל ובין מלמד, שבע המרוורים, שתמיד היה על סף כניסה לכנסת. ההסכם קבע, שאם הוא לא ייכנס גם הפעם, הרי שבתוך שנתים תופעל רוטציה, והוא יכנס במקום אחד הח"כים של האגודה.

נציג מיורח אירופה, ששפת אימם היא יידיש, נאלצו לחתום על הסכם, משפיל מבחינתם, בגלל העובדה שבין

מנהיגי מורשה הודיעו, שהם עדיין לוקחים חלק בניסיונות להציב לבח"ר רות רשימה דתית-לאומית מאוחדת, ורק הוסיפו למערבולת שבה מצויים עסקני המפ"ל.

וריד גלס, לעומת האחרים, הצטרף לעבודה הוצב במקום ה-62, הלא ריאלי, ברשימת המערך לכנסת. כיום השני השבוע, אחר-הצהריים, היו אמורים עסקני המיפלה לאשר את הרשימה. במקום זאת הם נאלצו לבלות במיסדרונות בית-סוקולוב ולראות כמו עיניהם כיצד מתנהל המשא ומתן בין הקבוצות השונות. הצעירים הודיעו לוועדת הכנסת על כוונתם לפלג את הסיעה, כמו שעשו שניים מאנשי

אגודת-ישראל. אך המר, ואחר-כך גם בן-מאיר, באו לבית-סוקולוב כדי להמשיך בדיונים, שנראו עקרים לחלוטין.

הספרדים של למיפנה, יגאל ביבי, ראש עיריית טבריה, איש אמונו של בורג, ורודי דנינו, יושב-ראש המועצות הדתיות, נאבקו זה עם זה על מקום ריאלי ברשימה המאוחדת. כליאחד מהם גייס קולות של תומכיו.

אברהם מלמד אמר לכל אחד מה שהיה נדמה לו כי בן-שיחו רוצה לשמוע. מי שעמד ליד מלמד, פשוט לא האמין למישמע אונזו. רגע הוא מבקש שלא להתמודד ולצאת מהכנסת, ורגע אחר כך הוא מבכה את

מרגורלו, שרוצים להדיח אותו על לא עוול בכפו.

בדנתו, שרוה מעט כאחרונה, היה לרגע אחד עסקן קטן, שקט וכיישן, ומייד אחר-כך היה לאיש כלייכול, שיש לחכות בתור כדי לדבר עימו.

מאחרי ללתו נעולות ניהלו ראשי הקבוצות את המשאומתן. מרגע לרגע הצטמצמו האפשרויות. בורג פשט את מיקטרונו וניהל פגישה אחרי פגישה. בחוץ שוב רבו הוויכוחים. הנשים ובני המושבים איימו שהם יתמודדו בנפרד, יהיה מה שיהיה. לרגע היה נדמה שסוף-סוף הושגה פשרה. אך רק לרגע. מייד אחר-כך התברר, שכל מי שהסכים לה — שינה

שוב את דעתו. החברים החלו לגלות סימני עייפות. כשהתאחרה השעה, הוחלט לדחות את כינוס הוועד-הפועל לצערי יום הרביעי, פחות מ-24 שעות משעת הגשת הרשימות. ההכרעה וההחלטה נדחו שוב, כאשר אין זה בטוח כלל שגם במועד זה תובא הצעה, שתועמד להצבעה ותוגש כרשימה מוסכמת לוועדת-הבחירות המרכזית. "אנחנו חוששים מתרגיל תמ"י, כיום חמישי בלילה", אמר בורג בשחת-נפש לאחד החברים, שכמעט נדרמו בבית סוקולוב. הוא רק שחב לציין מי מכין למי מארב של הרגע האחרון. **בן-ציון ציטרין**